

Handläggare:
Medea Sandbladh
08 508 18 070

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2017-09-21

Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

För att ge stadens nämnder och styrelser vägledning har ett förslag till program tagits fram för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Programmet beskriver utmaningar, prioriterade fokusområden samt ansvar, metoder och uppföljning av arbetet. Centrala begrepp inom området definieras.

Förvaltningen ställer sig huvudsakligen positiv till förslaget och vill särskilt lyfta behovet av bred, enhetlig kompetensutveckling.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab

Bakgrund

I kommunfullmäktiges beslut om budget 2015 anges att Stockholms stad ska ta fram och besluta om ett hbtq-program¹ för staden. Det förslag som nu presenteras – Program för lika rättigheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck – har tagits fram i en process som även omfattar ett program för ett jämställt Stockholm och ett program för barnets rättigheter och inflytande. De tre programmen följer en gemensam struktur, kompletterar varandra och har en gemensam grund i principerna om mänskliga rättigheter.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till samtliga nämnder och styrelser, och även till RFSL och andra externa organisationer, för yttrande senast den 25 september 2017.

Remissen i sammanfattning

Programmet ska vara ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska även tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer eller enskilda. Syftet är att utveckla kvaliteten i stadens verksamheter så att alla människor, oavsett könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning, blir bemötta likvärdigt, får sina rättigheter tillgodosedda och inte diskrimineras. Stadens service och omsorg och de tjänster som erbjuds ska vara lika tillgänglig, av lika hög kvalitet och lika väl anpassad för alla, oavsett könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning.

Förslaget till program ska stödja visionen Ett Stockholm för alla och syftar till en stad som lever upp till och respekterar de mänskliga rättigheterna och där alla har möjlighet att vara sig själv fullt ut i livets alla skeden.

Programmet anger inte specifikt vilka nämnder och styrelser som ska göra vad. Verksamheterna ska i sin ordinarie planering själva konkretisera vilka aktiviteter de behöver genomföra inom utpekade fokusområden och hur de ska samverka med andra aktörer för att nå stadens mål. Arbetet för att skapa

¹ Hbtq är ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner och personer med queera uttryck och identiteter.

förutsättningar ska integreras i ordinarie processer och inom samtliga verksamhetsområden.

Utgångspunkter för programmet

Programmet utgår från den nationella strategin för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, med syfte att stärka arbetet för homosexuella, bisexuella och transpersoners situation i Sverige. Programmet utgår också från FN-konventioner och FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter, som bildar grunden för nationellt och internationellt skydd för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queera personers åtnjutande av de mänskliga rättigheterna.

Programmets fokusområden

1. Våld, diskriminering och andra kränkningar mot hbtq-personer ska upphöra.
2. Unga hbtq-personer ska ha lika rättigheter och möjligheter.
3. Hbtq-personer ska ha likvärdigt stöd, omsorg och vård.
4. Hbtq-personer ska ha likvärdig tillgång till kultur, idrott och fritid.
5. Staden ska samverka med civila samhället för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter.

Programmet konkretiserar behoven och utmaningarna för respektive fokusområde, och i en bilaga till programmet definieras ett antal centrala begrepp inom området.

Ansvar och uppföljning

Förslaget till program beskriver de väsentligaste delarna i genomförandet såsom ansvarsfördelning, behov av kunskapshöjning och övergripande arbetssätt samt hur uppföljningen ska göras. Införandet av programmet görs inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten.

Fokusområdena och de prioriterade frågorna ska fungera som en grund när nämnder och styrelser konkretiserar sina mål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till kommunfullmäktiges mål i stadens budget.

Programmet beskriver också behovet i alla delar av organisationen av tillräcklig kunskap i relation till respektive uppdrag och verksamhetsområde, samt det ansvar som nämnder

och styrelser har för att se till att det sker en löpande kunskapsutveckling. I förslaget till program lyfts också att stadens kommunikation kring tjänster och service behöver innefatta hbtq-personer såväl språkligt som bildmässigt, och att det krävs kunskap om normkritisk kommunikation och bildanalys för att hbtq-personer inte ska exkluderas.

Kommunstyrelsen har tagit fram en diplomutbildning som ska användas för att stärka verksamheters kompetens att säkerställa lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Programmets giltighetstid föreslås vara 2018-2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig huvudsakligen positiv till förslaget till program. Förvaltningen bedömer att det är till stöd för införandet att arbetet med lika rättigheter och möjligheter integreras och tydligt styrs och följs upp i den ordinarie verksamhetsplaneringen och -uppföljningen. Det är också välkommet att programmet klargör både vilket ansvar och vilket utrymme nämnden har i arbetet med att säkerställa lika rättigheter och möjligheter.

Programmet definierar centrala begrepp inom området, vilket är viktigt för att kunna kommunicera precist kring frågor och driva utvecklingsarbetet med en gemensam förståelse. Förvaltningen anser också att det är positivt att programmet lyfter frågor kring stadens interna och externa kommunikation.

Förvaltningen instämmer i bedömningen att införandet av programmet förutsätter en ökad kompetens inom alla verksamheter. Vi ser positivt på att kommunstyrelsen tar ett centralt ansvar för utbildning av nyckelpersoner, förtroendevalda samt förvaltnings- och bolagsledningar, då det säkerställer att en viss kompetensnivå erbjuds de som ska driva utvecklingsarbetet. Förvaltningen bedömer dock att det finns ett behov av bred, grundläggande kompetensutveckling. Den diplomutbildning som kommunstyrelsen tagit fram är en värdefull möjlighet, men kommer främst att beröra en mindre del av stadens många verksamheter. Förvaltningen anser därför att det skulle vara av stort värde om hbtq-frågor integreras i stadens centrala utbildningar och introduktionsprogram.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Stadsledningskontorets förslag till program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022